

YÖNETMELİK

Başbakanlık (Hazine Müsteşarlığı)'tan:

**BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİ HAKKINDA YÖNETMELİK
BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç ve kapsam**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, kişilerin bireysel emeklilik sistemine girmesine, emeklilik sözleşmesinin düzenlenmesinden sona ermesine kadar geçen süreçte emeklilik sözleşmesine taraf olanların hak ve yükümlülüklerine ve bireysel emeklilik sisteminin işleyişine ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Birikim: Devlet katkısı ve buna ilişkin getiriler hariç, katılımcının bireysel emeklilik hesabında bulunan toplam tutarı,
- b) Devlet katkısı: 4632 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesine göre Devlet tarafından katılımcının bireysel emeklilik hesabına ödenen tutarı,
- c) Devlet katkısı hesabı: Münhasıran devlet katkısı ve getirilerinin izlendiği, katılımcının bireysel emeklilik hesabı kapsamındaki alt hesabı,
- ç) Emeklilik gözetim merkezi: Müsteşarlıkça emeklilik gözetim merkezi olarak görevlendirilen tüzel kişiyi,
- d) Emeklilik planı: Emeklilik sözleşmesinin uygulama biçimini belirleyen teknik esasları,
- e) Fon: Emeklilik yatırım fonunu,
- f) Giriş bilgi formu: Bireysel emeklilik sisteminin işleyişine ilişkin önemli hususlar hakkında katılımcıya veya sponsor kuruluşa bilgi vermek için hazırlanan ve içeriği Müsteşarlıkça belirlenen formu,
- g) Kanun: 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununu,
- ğ) Katılımcı: Emeklilik sözleşmesine göre ad ve hesabına şirket nezdinde bireysel emeklilik hesabı açılan fiil ehliyetine sahip gerçek kişiyi,
- h) Katkı payı: Emeklilik sözleşmesine göre şirkete ödenen, giriş aidatı hariç, tasarrufa yönelik tutarı,
- ı) Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,
- i) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,
- j) Sponsor kuruluş: Bir işveren grup emeklilik sözleşmesine göre katılımcı adına katkı payı ödeyen tüzel kişiyi,
- k) Şirket: 4632 sayılı Kanuna göre kurulmuş emeklilik şirketi,
- l) Teklif formu: Emeklilik planına, plan kapsamında sunulan fonlara, yapılan kesintilere, katkı payı tutarına, emeklilik sözleşmesinin taraflarına ve katılımcının yatırım tercihlerine ilişkin hususlar ile benzeri bilgileri içeren formu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**Emeklilik Sözleşmesi ve Bireysel Emeklilik Sistemine Giriş****Emeklilik sözleşmesi ve tarafları**

MADDE 4 – (1) Emeklilik sözleşmesi, şirket nezdinde bireysel emeklilik hesabı açılması, hesaba katkı payı ödenmesi, ödenen katkı paylarının tercih edilen fonlarda yatırıma yönlendirilmesi ve hesapta biriken paraların hak sahiplerine ödenmesine ilişkin esas ve usuller ile tarafların bu kapsamdaki diğer hak ve yükümlülüklerini düzenleyen sözleşmedir. Emeklilik sözleşmesi bireysel veya grup emeklilik sözleşmesi olarak yapılabilir. Grup emeklilik sözleşmesi, gruba bağlı bireysel veya işveren grup emeklilik sözleşmesi olarak düzenlenir.

(2) Bireysel emeklilik sözleşmesi, bireysel emeklilik planına bağlı olarak düzenlenen ve şirket ile katılımcının taraf olarak yer aldığı emeklilik sözleşmesidir.

(3) Gruba bağlı bireysel emeklilik sözleşmesi, bir grup emeklilik planına bağlı olarak düzenlenen ve şirket ile katılımcının taraf olarak yer aldığı emeklilik sözleşmesidir.

(4) İşveren grup emeklilik sözleşmesi, bir istihdam ilişkisine dayalı olarak veya katılımcı lehine bir sponsor kuruluş ile şirket arasında imzalanan ve katılımcı adına sponsor kuruluş tarafından katkı payı ödenen emeklilik sözleşmesidir.

Bilgilendirme, teklif ve sözleşmenin düzenlenmesi

MADDE 5 – (1) Şirket, bireysel emeklilik sistemine girmek isteyenlere, sisteme girme kararını etkileyebilecek

hususlar hakkında bilgi verir; dürüstlük ilkeleri çerçevesinde, emeklilik sözleşmesinin müzakeresi ve düzenlenmesi sırasında katılımcıya veya varsa sponsor kuruluşa sistemin işleyişine ilişkin teknik konularda yardımcı olur, tarafların hak ve yükümlülüklerine ilişkin gerekli her türlü bilgiyi sağlar, yanıltıcı her türlü hâl ve davranıştan kaçınır.

(2) Şirket, kişinin emekliliğe yönelik beklentilerine, gelir düzeyine ve yaşına uygun bir emeklilik planı teklifi sunar. Fon dağılımı kişinin tercihine göre belirlenir. Herhangi bir tercihte bulunmayan kişilerin birikimleri, portföy sınırlamaları Kurulun görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenen standart fonlarda yatırıma yönlendirilir.

(3) Katılımcı, giriş bilgi formunu ve teklif formunu usulüne uygun olarak doldurup imzalar. İmzalı formların birer örneği derhal katılımcıya verilir. Şirket, teklif formunu ve giriş bilgi formunu katılımcı bazında muhafaza eder.

(4) İşveren grup emeklilik sözleşmesinde, giriş bilgi formu ve teklif formu sponsor kuruluş tarafından doldurulup imzalanır; sponsor kuruluşça tüm katılımcılar için ortak bir fon veya fon dağılımı belirlenebilir.

(5) Şirket, mesafeli satış yoluyla düzenlediği sözleşmeler dahil tüm emeklilik sözleşmeleriyle ilgili olarak mevzuatta belirtilen bilgilendirmenin usulüne uygun olarak yapıldığını ispatla yükümlüdür.

(6) Emeklilik sözleşmesinin akdedilmesine aracılık edecek kişilerin, geçerli bir bireysel emeklilik aracılığı lisansının bulunması zorunludur.

Mesafeli satış yoluyla sözleşme düzenlenmesi

MADDE 6 – (1) İşveren grup emeklilik sözleşmesi hariç, emeklilik sözleşmesi, karşı karşıya gelinmeksizin şirketin İnternet sitesi veya çağrı merkezi yahut şirketçe yetkilendirilen çağrı merkezi aracılığıyla düzenlenebilir.

(2) Mesafeli satışta şirket, kişiyi 5 inci madde hükümlerine uygun şekilde bilgilendirir ve uygun bir emeklilik planı teklifi sunar. Katılımcı, emeklilik sözleşmesine, emeklilik planına ve sisteme ilişkin gerekli bilgilerin kendisine verildiğini teyit ederek teklifi çağrı merkezi veya elektronik imza aracılığıyla onaylar ve bu şekilde emeklilik sözleşmesi akdedilmiş olur. Onay işlemi gerçekleşmemiş tekliflere dayanılarak düzenlenen sözleşmeler yürürlüğe girmez ve şirketçe bunlar için hiçbir tahsilat yapılamaz. Şirket, onay işlemi müteakip beş iş günü içinde giriş bilgi formunu ve teklif formunu katılımcının tercihi doğrultusunda tanımlı elektronik posta adresine veya faksına yahut posta adresine gönderir.

(3) Müsteşarlıkça uygun görülmeyen emeklilik planları ve fonlar mesafeli satışa konu edilemez.

Sözleşmenin yürürlüğe girmesi ve cayma hakkı

MADDE 7 – (1) Emeklilik sözleşmesi, şirket tarafından reddedilmediği takdirde, varsa blokaj süresinin tamamlanmasını müteakip, katkı payı olarak yapılan ilk ödemenin şirket hesaplarına nakden intikal ettiği tarihte yürürlüğe girer. Teklifin şirket tarafından reddedilmesi halinde, verilen ödeme talimatları iptal ettirilir ve varsa yapılan tüm ödemeler hiçbir kesinti yapılmadan beş iş günü içinde ödeyene iade edilir.

(2) Katılımcı, teklif formunun imzalanmasını veya teklifin onaylanmasını müteakip altmış gün içinde cayma hakkına sahiptir. Cayma halinde durum, katılımcı tarafından şirketin çağrı merkezine veya faksla yahut postayla şirkete bildirilir. Cayma bildirimini şirkete ulaşmasını müteakip verilen ödeme talimatları iptal ettirilir ve yapılan tüm ödemeler, fon toplam gider kesintisi haricinde hiçbir kesinti yapılmadan, varsa yatırım gelirleriyle birlikte on iş günü içinde ödeyene iade edilir.

(3) Katılımcının sisteme giriş tarihi, yürürlükte bulunan sözleşmeleri arasında, sisteme giriş tarihi açısından en eski tarihli sözleşme dikkate alınarak belirlenir. İşveren grup emeklilik sözleşmesinde, gruba sonradan dahil olan ve başka bir emeklilik sözleşmesi bulunmayan katılımcının sisteme giriş tarihi, ilgili grup emeklilik planına göre katılımcı ad ve hesabına katkı payı olarak yapılan ilk ödemenin şirket hesaplarına nakden intikal ettiği tarihtir.

(4) Şirket, emeklilik sözleşmesini, sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on iş günü içinde katılımcının veya varsa sponsor kuruluşun tercihi doğrultusunda elektronik ortamda veya matbu halde katılımcıya yahut varsa sponsor kuruluşa gönderir. İşveren grup emeklilik sözleşmesinde şirket, işveren grup emeklilik sertifikasını, sertifikanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on iş günü içinde sponsor kuruluşun tercihi doğrultusunda elektronik ortamda veya matbu halde katılımcıya gönderir. İşveren grup emeklilik sertifikası, grup emeklilik planının genel esasları ile sistemin işleyişine ilişkin temel bilgileri içerir. Şirket, emeklilik sözleşmesinin ve işveren grup emeklilik sertifikasının belirtilen süre içinde ve usulüne uygun olarak gönderildiğini ispatla yükümlüdür.

Emeklilik planı

MADDE 8 – (1) Emeklilik planı, plan kapsamında katılımcıya sunulan fonlara, giriş aidatına, yönetim gider kesintilerine ve fon toplam gider kesintilerine dair bilgileri, bunlara ilişkin hesaplamaları ve emeklilik sözleşmesinin uygulanmasına dair diğer teknik esasları içerir. Emeklilik planı, bireysel emeklilik planı veya grup emeklilik planı olarak düzenlenebilir.

(2) Müsteşarlık, emeklilik planında mevzuata aykırı bulunan veya katılımcının ve varsa sponsor kuruluşun hak ve menfaatlerinin korunması açısından uygulanmasında sakınca görülen hususların değiştirilmesini isteyebilir; emeklilik planına ek olarak, harcama ve kârlılık analizleri ile benzeri diğer bilgilerin Müsteşarlığa gönderilmesini talep edebilir.

(3) Emeklilik planları emeklilik gözetim merkezi nezdinde işletilen elektronik plan tanımlama (e-plan) sisteminde kayıt altına alınır.

Katkı payının yatırıma yönlendirilmesi

MADDE 9 – (1) Katkı payı, şirket hesaplarına nakden intikalini takip eden en geç ikinci iş gününde katılımcı veya varsa sponsor kuruluş tarafından belirlenen fonlar için gerekli talimatlar verilerek yatırıma yönlendirilir.

(2) Şirket hesaplarına intikal etmekle birlikte, kime ait olduğu tespit edilemeyen ödemeler, intikal tarihini müteakip iki iş günü içinde kaynağına iade edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Emeklilik Sözleşmesi Taraflarının Hakları ve Yükümlülükleri

Fon dağılımı değişikliği

MADDE 10 – (1) Bireysel emeklilik hesabındaki birikimin ve ödenen katkı paylarının fonlar arasındaki dağılım oranları veya tutarları, bir yılda azami altı kez değiştirilebilir. Bu yöndeki değişiklik talebi, şirkete yazılı olarak veya şirketin çağrı merkezinden yahut şirketin internet sitesinde katılımcı adına oluşturulan güvenli sayfadan yapılır. Şirket değişiklik talebini, talebin ulaştığı tarihi müteakip iki iş günü içinde gerekli talimatları vermek suretiyle gerçekleştirir.

(2) Şirket, fon dağılımı değişikliği işleminde, alışı yapılacak fonların alım talimatı tarihlerini, satışı yapılacak fonların nakde dönüştürülme sürelerini dikkate alarak belirler. Şirket, katkı paylarının fonlar arasında paylaşılması sırasında ortaya çıkan artık değeri en aza indirmek üzere gerekli tedbirleri alır.

Emeklilik planı değişikliği

MADDE 11 – (1) Emeklilik planı bir yılda azami dört kez değiştirilebilir. Bu yöndeki değişiklik talebi, şirkete yazılı olarak veya şirketin çağrı merkezinden yahut şirketin internet sitesinde katılımcı adına oluşturulan güvenli sayfadan yapılır. Şirketin uygun görmesi halinde yeni emeklilik planına, plan değişiklik talebinin şirkete ulaşmasını müteakip on iş günü içinde geçiş yapılır ve tadil edilen emeklilik sözleşmesi on iş günü içinde katılımcıya veya varsa sponsor kuruluşa, tercihleri doğrultusunda elektronik ortamda veya matbu halde gönderilir. İşveren grup emeklilik sözleşmesinde ise gruba dahil olan katılımcılara tadil edilen işveren grup emeklilik sertifikası gönderilir.

Birikimin aktarımı

MADDE 12 – (1) Bir şirketle, başka şirketten aktarımla düzenlenenler hariç, akdedilmiş bir emeklilik sözleşmesi kapsamındaki birikimin başka bir şirkete aktarılabilmesi için sözleşmenin, yürürlük tarihinden itibaren en az iki yıl süreyle şirkette kalması gerekir. Başka şirketten aktarımla düzenlenen sözleşmenin tekrar aktarıma konu olabilmesi için ise ilgili şirkette en az bir yıl kalması gerekir. Aktarım, birikimin ve devlet katkısı hesabına ilişkin tutarın tamamını kapsayacak şekilde yapılır. 19 uncu maddeye göre yapılan transfer yoluyla aktarımlarda bu fıkra hükmü uygulanmaz.

(2) Aktarım talebi, 13 üncü madde hükümlerine göre katılımcı veya sponsor kuruluş tarafından yapılır.

(3) Şirket, aktarım amacıyla kendisine başvuruda bulunan katılımcının veya sponsor kuruluşun tanımlı elektronik posta adresine veya faksına, bunlar yoksa posta adresine beş iş günü içinde hesap özetini, aktarım bilgi formunu ve aktarım talep formunu gönderir. Şirket, isteyen katılımcının veya sponsor kuruluşun hesap özetini, aktarım bilgi formunu ve aktarım talep formunu, şirketin internet sitesinde kendi adına oluşturulan güvenli sayfadan alabilmesi için gerekli düzenlemeyi yapar. Katılımcı veya sponsor kuruluş, hesap özetiyle birlikte aktarım yapılacak şirkete başvurur. Aktarım yapılacak şirket, talebi uygun bulması halinde bir plan önerir ve planda öngörülen kesintilere ilişkin bilgi verir. Katılımcı veya sponsor kuruluş, ilgili planı tercih etmesi durumunda, aktarım işlemi için düzenlenmiş teklif formunu doldurarak imzalar.

(4) Katılımcı veya sponsor kuruluş imzaladığı aktarım talep formunu faks veya posta ile aktarım yapacak şirkete gönderir. Katılımcının hesabına henüz intikal etmemiş devlet katkısı bulunması halinde, bu tutarlara ilişkin olarak bireysel emeklilik sisteminde devlet katkısı hakkındaki mevzuat hükümleri uygulanır. Aktarım talep formunun şirkete ulaştığı tarihten itibaren on iş günü içinde birikim, devlet katkısı hesabına ilişkin tutarlarla birlikte aktarım yapılacak şirkete aktarılır. Katılımcının bireysel emeklilik hesabına ilişkin bilgi ve belgeler eş zamanlı olarak elektronik ortamda aktarım yapılacak şirkete gönderilir. Katılımcıya ait gerekli bilgilerin eksiksiz olarak ve uygun şekilde aktarılmasından aktarım yapacak şirket sorumludur. Şirket, satışı yapılacak fonların nakde dönüştürülme sürelerini dikkate alarak aktarım işlemini süresi içinde tamamlamak üzere gerekli tedbirleri alır.

(5) Aktarım yapılan şirketteki emeklilik sözleşmesi, birikimin aktarıldığı tarihte yürürlüğe girer ve yürürlüğü müteakip on iş günü içinde yeni emeklilik sözleşmesi katılımcının veya varsa sponsor kuruluşun tercihi doğrultusunda tanımlı elektronik posta adresine, faksına veya posta adresine gönderilir. Yeni emeklilik sözleşmesi için giriş aidatı alınmaz. Katılımcının bireysel emeklilik sistemine giriş tarihinden kaynaklanan süreye ilişkin hakları ile varsa hak kazanma sürelerine ilişkin hakları aktarım yapılan şirkette aynen korunur.

(6) Şirket, aktarım talep formunun kendisine ulaşmasını müteakip iki iş günü içinde hesap özeti için bir örneğini elektronik veri olarak emeklilik gözetim merkezine gönderir. Katılımcıların aktarım sürecinde doğru bilgilendirildiğini ve katılımcıların bilinçli tercih yaptığını teyit etmek amacıyla emeklilik gözetim merkezi tarafından kontrol aramaları yapılabilir. Bu aramaların sonuçları emeklilik gözetim merkezi tarafından Müsteşarlığa raporlanır.

Hakların kullanımı

MADDE 13 – (1) Bireysel emeklilik sözleşmesinde ve gruba bağlı bireysel emeklilik sözleşmesinde, sözleşmeden doğan haklar kural olarak katılımcı tarafından kullanılır. Bu sözleşmelerde, sistemden ayrılma ve

emeklilik hakkı hariç diğer hakların katılımcı ad ve hesabına katkı payı ödeyen kişiler tarafından kullanılması kararlaştırılabilir.

(2) İşveren grup emeklilik sözleşmesinde, fon dağılımı değişikliği, emeklilik planı değişikliği ve birikimin aktarımı hakları, 18 inci maddeye göre belirlenen hak kazanma süresi sonuna kadar kural olarak sponsor kuruluş tarafından kullanılır. Emeklilik sözleşmesinde belirtilmesi koşuluyla, sponsor kuruluş, fon dağılımı değişikliği hakkının kullanımını katılımcıya devredebilir. Katılımcının kabul etmesi durumunda, bu fıkrada belirtilen haklar, hak kazanma süresi tamamlandıktan sonra da sponsor kuruluş tarafından kullanılabilir.

Katkı payının değiştirilmesi ve ödeme ara verme

MADDE 14 – (1) Emeklilik sözleşmesi süresi içinde katkı payı tutarı ve ödeme dönemi değiştirilebilir.

(2) Emeklilik sözleşmesine göre ödenmesi öngörülen katkı paylarının vadesinde ödenmesi esastır. Ancak, emeklilik sözleşmesi süresi içinde katkı payı ödenmesine ara verilebilir. Vadesinde ödenmeyen katkı payının ödeme tarihini müteakip üç ay içinde, ilgili hesaba herhangi bir ödeme yapılmaması durumunda, ilgili sözleşmede ödemeye ara verildiği kabul edilir. Bu hüküm, bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden sonraki dönemlere ait katkı payları için uygulanır.

Sistemden ayrılma

MADDE 15 – (1) Emeklilik sözleşmesini emekliliğe hak kazanmadan sona erdirmesi halinde katılımcı, sona erdirilen sözleşme bakımından bireysel emeklilik sistemine giriş tarihinden kaynaklanan süreye ilişkin haklarını kaybeder.

(2) Şirket, ayrılma amacı ile yapılan başvurunun kendisine ulaştığı tarihten itibaren beş iş günü içinde, ayrılma bilgi ve talep formu ile hesap özeti katılımcının tanımlı elektronik posta adresine veya faksına, bunlar yoksa posta adresine gönderir. Şirket, isteyen katılımcının ayrılma bilgi ve talep formu ile hesap özeti şirketin internet sitesinde kendi adına oluşturulan güvenli sayfadan alabilmesi için gerekli düzenlemeyi yapar. Katılımcının, ayrılma talep formunu imzalayarak faks veya posta ile şirkete göndermesi halinde, bireysel emeklilik hesabındaki birikim ve devlet katkısı hesabındaki varsa hak kazanılan tutarlar, formun şirkete ulaştığı tarihten itibaren yirmi iş günü içinde katılımcının belirttiği hesaba ödenir.

(3) Katılımcının maluliyet hali nedeniyle sistemden ayrılma talebinde bulunabilmesi için sosyal güvenlik mevzuatına göre maluliyet gelirin hak kazandığına dair belgeyi veya sosyal güvenlik mevzuatında belirlenen koşullara göre maluliyet halinin oluştuğunu gösteren, resmi sağlık kuruluşlarından alınmış bir belgeyi şirkete vermesi gerekir. Maluliyet halinin her durumda emeklilik sözleşmesi yürürlüğe girdikten sonra oluşmuş olması şarttır.

(4) Katılımcının vefat etmesi halinde birikimleri ve varsa hak kazanılan devlet katkısı ve getirileri, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla varsa emeklilik sözleşmesinde belirtilen lehdarlara veya kanunî mirasçılara ödenir.

(5) Bu madde kapsamında yapılacak işlemlerde, katılımcının devlet katkısı hesabındaki hak kazanılmayan tutarlara ve varsa katılımcının hesabına henüz intikal etmemiş devlet katkısına ilişkin olarak bireysel emeklilik sisteminde devlet katkısı hakkındaki mevzuat hükümleri uygulanır.

Emekliliğe hak kazanma ve birikimin ödenmesi

MADDE 16 – (1) Katılımcı, bireysel emeklilik sistemine giriş tarihinden itibaren en az on yıl sistemde bulunmak koşuluyla 56 yaşını tamamladıktan sonra emekliliğe hak kazanır.

(2) Emekliliğe hak kazanan ve bireysel emeklilik hesabındaki birikimini almak isteyen katılımcı, toplu para, programlı geri ödeme ya da yıllık gelir sigortası seçeneklerinden birini seçebilir veya hesabındaki tutarı belirtilen seçenekler arasında paylaşırabilir. Şirket, katılımcının faks veya posta aracılığıyla şirkete ilettiği yazılı tercihi doğrultusunda işlem yapar.

(3) Şirket, emekliliğe hak kazanan ve birikimini almak için başvuran katılımcıyı emeklilik seçenekleri hakkında bilgilendirir ve emeklilik bilgi formunu ve hesap özeti, katılımcının tanımlı elektronik posta adresine veya faksına, bunlar yoksa posta adresine beş iş günü içinde gönderir. Emeklilik bilgi formu, sistemde kalma ve emekli olma seçeneklerine ilişkin bilgiler ile örnek mali projeksiyonları içerir; formda katılımcının sistemden emeklilik hakkını kullanabilmesi için tüm sözleşmelerine ilişkin hesaplarını birleştirmesi gerektiği belirtilir.

(4) Şirket, emeklilik seçenekleri konusunda bilgilendirdiği katılımcının, birikiminin ve devlet katkısı hesabındaki tutarların tamamının kendisine ödenmesini talep etmesi halinde, bu talebi, talebin şirkete ulaşmasından itibaren on iş günü içinde yerine getirir. Katılımcının hesabına henüz intikal etmemiş devlet katkısı bulunması halinde, bu tutarlara ilişkin olarak bireysel emeklilik sisteminde devlet katkısı hakkındaki mevzuat hükümleri uygulanır.

(5) Birikimini ve devlet katkısı hesabındaki tutarları programlı geri ödeme yoluyla almak isteyen katılımcı, hazırlanacak bir program çerçevesinde hesabından kendisine aylık, üç aylık, altı aylık veya yıllık dönemlerde düzenli ödeme yapılmasını talep edebilir. Bu şekilde belirlenen ödeme dönemleri veya ödeme tutarları yılda en fazla iki kez değiştirilebilir. Katılımcının hesabında kalan tutarın tamamını istediği anda alma hakkı saklıdır. Birikimini bu şekilde almaya başlayan katılımcı, ilgili bireysel emeklilik hesabına katkı payı ödeyemez. Ancak katılımcı, hesabında kalan tutar için fon dağılımını değiştirebilir ve başka bir şirkete aktarım hakkını kullanabilir.

(6) Katılımcının aynı veya farklı şirkette birden fazla emeklilik sözleşmesi bulunması halinde, katılımcının

sisteme giriş tarihi, yürürlükte bulunan sözleşmeleri arasından sisteme giriş tarihi açısından en eski tarihli sözleşme dikkate alınarak belirlenir. Bu durumda katılımcının tüm sözleşmelerinden emekliliğe hak kazanması için en az birinden bu hakkı kazanması ve hesaplarını birleştirmesi gerekir.

(7) Birden fazla emeklilik sözleşmesi bulunan katılımcı, emeklilik hakkını elde ettiği tarih itibarıyla yürürlükte bulunan sözleşmelerinin bulunduğu şirketlerden birine talepte bulunarak ve diğer sözleşmelerine ilişkin hesaplarını talepte bulunduğu şirketteki sözleşmesine ilişkin hesapları ile birleştirmek suretiyle emeklilik hakkını kullanır. Bu şekilde yapılan hesap birleştirme işlemlerinde 12 nci maddede belirtilen şirkette kalma süresine ilişkin kısıtlamalar uygulanmaz. Başvurunun yapıldığı şirket, katılımcının hesap birleştirme işlemlerini, katılımcının diğer şirketlerdeki hesaplarına ilişkin olarak emeklilik gözetim merkezinden alacağı bilgiye göre yürütür.

(8) Emeklilik hakkını kullanan katılımcının, başka bir şirketten aktarımla düzenlenenler hariç, yeni bir emeklilik sözleşmesi akdetmesi durumunda, bu sözleşmeden emeklilik hakkını kullanabilmesi için yeni sözleşmenin en az on yıl sistemde bulunması gerekir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Grup Emeklilik

Katkı paylarının takip edileceği hesaplar

MADDE 17 – (1) Sponsor kuruluş tarafından bir işveren grup emeklilik sözleşmesine dayanarak çalışanlarının ad ve hesabına ödenen katkı payları ile bunların getirileri, işveren grup emeklilik sözleşmesine bağlı olarak açılan katılımcılara ait bireysel emeklilik hesaplarında takip edilir. Dernek, vakıf, sandık veya tüzel kişiliği haiz bir meslek kuruluşu tarafından üyeleri hesabına ödenen katkı payları da işveren grup emeklilik sözleşmesi kapsamında değerlendirilir. Katılımcının ödediği katkı payları ile bunların getirileri, gruba bağlı bireysel emeklilik sözleşmesine göre açılan bireysel emeklilik hesabında takip edilir.

(2) İşveren sıfatıyla yalnızca işveren grup emeklilik sözleşmesi kapsamında katkı payı ödemesi yapılabilir.

(3) Sponsor kuruluş olmayan bir grup emeklilik planına dahil olan katılımcı tarafından ödenen katkı payları ile bunların getirileri, gruba bağlı bireysel emeklilik sözleşmesine göre açılan bireysel emeklilik hesabında takip edilir.

Hak kazanma süresi ve hak kazanılan birikim

MADDE 18 – (1) Hak kazanma süresi, sponsor kuruluş tarafından ödenen katkı payları ile bunların getirilerinin tamamına veya bir kısmına katılımcı tarafından hak kazanılması için işveren grup emeklilik sözleşmesinde belirlenen süredir. Bu süre bir yıldan az yedi yıldan fazla olamaz.

(2) İşveren grup emeklilik sözleşmesinde, yıllara göre uygulanacak hak kazanma oranları ek-1'deki tabloya uygun olarak belirlenir.

(3) Sponsor kuruluş tarafından bu kuruluşteki işine haklı nedenle fesih haricinde son verilmesi veya katılımcının 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa göre haklı nedenle işinden ayrılması veya maluliyet gibi zorunlu nedenlerle işinden ayrılması yahut sponsor kuruluşun aktarım durumu hariç işveren grup emeklilik sözleşmesini feshetmesi veya iflas yahut konkordato ilan etmesi halinde katılımcı, sponsor kuruluş tarafından kendi ad ve hesabına ödenen katkı payları ile bunların getirilerinin tümüne, hak kazanma süresinin tamamlanmasını beklemeksizin hak kazanır. Katılımcının vefatı halinde bu şekildeki birikim, hak kazanma süresinin tamamlanmasını beklemeksizin 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla varsa emeklilik sözleşmesinde belirtilen lehdarlara veya kanunî mirasçılara ödenir.

Hak kazanılan birikimin transfer yoluyla aktarılması ve ödenmesi

MADDE 19 – (1) Emeklilik sözleşmesinde belirtilen hak kazanma süresi tamamlandıktan sonra, işveren grup emeklilik sözleşmesi kapsamında sponsor kuruluş tarafından katılımcı adına katkı payı ödemesi yapılmaya devam edildiği süre zarfında, hesabında bulunan birikim katılımcının bu sözleşmeye bağlı hesabında kalır.

(2) Hak kazanma süresi tamamlandıktan sonra, sponsor kuruluş tarafından katılımcı adına katkı payı ödenmesine son verilmesi halinde bu birikim katılımcının hesabında kalmaya devam eder veya yazılı talebi doğrultusunda katılımcının aynı veya başka bir şirkette yürürlükte olan veya yeni düzenlenen bireysel veya gruba bağlı bireysel emeklilik sözleşmesine transfer yoluyla aktarılabilir. Transfer yoluyla aktarım işlemlerinde, birikimle birlikte sistemde geçirilen süre bilgisi de ilgili şirkete iletir. Katılımcının sistemden ayrılmak istemesi halinde bu şekildeki birikim kendisine ödenir.

(3) Katılımcının hak kazanma süresi tamamlanmadan sponsor kuruluşteki işinden ayrılması durumunda, sponsor kuruluş tarafından katılımcı ad ve hesabına ödenen katkı payları ve bunların getirilerinden 18 inci maddeye göre katılımcının hak ettiği tutar, katılımcının aynı veya başka bir emeklilik şirketinde mevcut bulunan veya yeni düzenlenen bireysel veya gruba bağlı bireysel emeklilik sözleşmesine transfer yoluyla aktarılabilir yahut doğrudan katılımcıya ödenir. Katılımcı istediği takdirde, ilgili grup emeklilik planı çerçevesinde katkı payı ödemediği gruba bağlı bireysel emeklilik sözleşmesini devam ettirebilir.

(4) 18 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen sebepler haricinde herhangi bir sebeple işten ayrılma veya grup emeklilik planından çıkarılma durumunda, katılımcı tarafından hak kazanılmayan tutarlar, sponsor kuruluşta ödenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Kesintiler

Giriş aidatı

MADDE 20 – (1) Katılımcının, bireysel emeklilik sistemine ilk defa katılması sırasında veya farklı bir şirkette ilk defa emeklilik sözleşmesi akdetmesi halinde, katılımcıdan veya sponsor kuruluştan, teklifin imzalandığı veya mesafeli satışta teklifin onaylandığı tarihte geçerli aylık brüt asgari ücret tutarı dikkate alınarak bu maddede belirtilen esaslar dahilinde giriş aidatı alınabilir.

(2) Giriş aidatı peşin ya da aktarım veya sistemden çıkış tarihine ertelenmiş olarak tahsil edilebilir. Giriş aidatının peşin olarak alınan kısmı, teklifin imzalandığı veya onaylandığı tarihte geçerli aylık brüt asgari ücretin yüzde onunu aşamaz. Peşin ve ertelenmiş olarak alınan giriş aidatlarının toplamı teklifin imzalandığı veya onaylandığı tarihte geçerli aylık brüt asgari ücretin;

a) Sözleşmenin yürürlük tarihinden itibaren üç yıl içinde şirketten ayrılanlar için yüzde yetmiş beşini,

b) Sözleşmenin yürürlük tarihinden itibaren üç yılını dolduran sözleşmelerden altı yıldan önce şirketten ayrılanlar için yüzde ellisini,

c) Sözleşmenin yürürlük tarihinden itibaren altı yılını dolduran sözleşmelerden on yıldan önce şirketten ayrılanlar için yüzde yirmi beşini aşamaz.

(3) Emeklilik sözleşmesinin yürürlük tarihinden itibaren onuncu yılını dolduranlardan, ölüm veya maluliyet nedeniyle yahut emeklilik hakkını kullanarak ayrılanlardan ertelenmiş şekilde giriş aidatı tahsil edilemez.

(4) Giriş aidatı, katkı paylarından ayrı olarak takip ve tahsil edilir. Ancak katılımcının sistemden ayrılması veya başka bir şirkete aktarım talebinde bulunması durumunda şirket, varsa ertelenmiş giriş aidatını katılımcının bireysel emeklilik hesabındaki birikiminden indirebilir.

(5) Katılımcının aynı şirkette birden fazla bireysel emeklilik sözleşmesi veya gruba bağlı bireysel emeklilik sözleşmesi bulunması halinde, bu sözleşmelerden sadece ilki için giriş aidatı alınabilir.

(6) Katılımcının, teklifin imzalandığı veya onaylandığı tarihten sonra cayma hakkını kullanarak sözleşmeyi sonlandırması halinde varsa tahsil edilmiş giriş aidatı iade edilir.

Yönetim gider kesintisi

MADDE 21 – (1) Bireysel emeklilik hesabına ödenen katkı payları üzerinden azami yüzde iki oranında yönetim gider kesintisi alınabilir. Ayrıca, 14 üncü maddeye göre ödemeye ara verilmesi halinde ara verme süresi boyunca katılımcının birikiminden, ara verilen her tam ay için iki Türk Lirasını aşmayacak şekilde ek yönetim gideri kesintisi alınabilir.

(2) 14 üncü madde kapsamında bir yıldan fazla ödemeye ara verme durumunda, bireysel emeklilik hesabına ilişkin olarak emeklilik gözetim merkezine şirket tarafından ödenen sabit giderler, emeklilik planında belirtilmek kaydıyla katılımcının bireysel emeklilik hesabındaki birikiminden indirilebilir.

(3) Bu maddeye göre birikimden alınacak kesintilerin hesaptaki birikimin sıfır Türk Lirasının altına düşmesine yol açacağı durumlarda, bu kesintinin, birikimin bu tutarın altına düşmesine yol açacak kısmı tahsil edilmez.

Fon toplam gider kesintisi ve performans kesintisi

MADDE 22 – (1) Fona ilişkin giderlerin karşılanması için fondan gider kesintisi yapılabilir. Bu kapsamda yapılacak toplam kesinti, fon işletim giderine ilişkin kesinti dahil, ek-2'de fon grubu bazında belirtilen azami oranları aşmayacak şekilde fon içtüzüğünde belirlenir. Fon içtüzüğünde belirlenen günlük kesinti oranına karşılık gelen yıllık oranın aşılmaması için şirket tarafından her takvim yılı sonunda kontrol edilir. Bu kontrol, fon içtüzüğünde yer alan yıllık kesinti oranı ve o yıl için hesaplanan günlük ortalama fon net varlık değerine göre yapılır. Şirket tarafından her dönem sonunda yapılan kontrolde fon içtüzüğünde belirlenen oranların aşıldığının tespiti halinde, aşan tutar ilgili dönemi takip eden beş iş günü içinde şirketçe fona iade edilir.

(2) Ek-2'deki tabloya göre II. ve III. grupta bulunan fon türleri için, karşılaştırma ölçütünün üzerindeki getiri üzerinden performans kesintisi yapılabilir. Bu kesintiyi uygulamak isteyen şirketlerin, gerekli operasyon alt yapısını kurmuş olmaları gerekir. Bu kesintinin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurulca belirlenir.

(3) Emeklilik sözleşmesine, performans kesintisi ve fon toplam gider kesintisi azami oranlarında değişen koşullara göre Müsteşarlıkça yapılabilecek değişikliğin, değişiklik oranını aşmamak üzere sözleşmede belirtilen kesinti oranlarına yansıtılabileceğine ilişkin hüküm konulabilir.

ALTINCI BÖLÜM

Diğer Hükümler

Katılımcıya verilecek bilgi, belge ve formlar

MADDE 23 – (1) Giriş aidatı, yönetim gider kesintileri, fon toplam gider kesintileri ve bunların uygulanma şekli teklif formunda ve emeklilik sözleşmesinde açıkça belirtilir.

(2) Şirket, emekliliğe hak kazanılmadan asgari iki yıl önce, birikiminin mali piyasalardaki risklerden daha az etkilenmesini sağlamak amacıyla katılımcının düşük risk düzeyine sahip fonlara geçişini sağlamak üzere katılımcıya öneride bulunur. Öneri katılımcının tanımlı elektronik posta adresine veya faksına, bunlar yoksa posta adresine

gönderilir.

(3) Sponsor kuruluşun ödemesi gereken bir katkı payını ödeme tarihinden itibaren otuz gün içinde ödememesi halinde, bu durum şirket tarafından, katılımcının tanımlı elektronik posta adresine veya faksına, bunlar yoksa posta adresine beş iş günü içinde bildirilir.

(4) Şirket her hesap dönemini müteakip on iş günü içinde hesap bildirim cetveli ile birlikte emeklilik planında yer alan parametrelerdeki ve mevzuattaki önemli değişikliklere ilişkin bilgi notunu katılımcının tanımlı elektronik posta adresine veya faksına, bunlar yoksa posta adresine gönderir.

(5) Katılımcıların fon tercihlerini bilinçli bir şekilde yapabilmesini teminen şirket, takvim yılının her üç aylık döneminde elektronik postayla ve kendi İnternet sitesi aracılığıyla katılımcılara bilgilendirme yapar. Bu bilgilendirmede asgari olarak; yatırım araçlarına ilişkin genel bilgilere, finansal piyasalardaki güncel gelişmelere, sunulan fonlara ilişkin yatırım ve performans bilgilerine, katılımcıların maruz kalabileceği yatırım riskine ve diğer finansal risklere ilişkin konulara yer verilir.

(6) Müsteşarlık, bu Yönetmelikte belirtilen bilgi, belge ve formların şekil ve içeriğini, gönderilme süreleri ile şeklini ve hesaplama dönemlerini değiştirmeye, gerekli gördüğü hallerde bunlara ek olarak yeni bilgi, belge ve formlar istemeye yetkilidir.

Sözleşmelerin numaralandırılması

MADDE 24 – (1) Katılımcı, bireysel emeklilik sisteminde Müsteşarlıkça belirlenen esaslar dahilinde tanımlanır. Her bir emeklilik sözleşmesi, Müsteşarlığın belirlediği esaslara göre verilmiş olan numarayı alır. Bu numara sözleşme yürürlükte kaldığı sürece sabit kalır ve aktarım olması durumunda önceki sözleşme numarası olarak aktarım yapılan şirket tarafından saklanır.

Kayıtların saklanması

MADDE 25 – (1) Katılımcının, fon dağılımı değişikliği, emeklilik planı değişikliği, birikimin aktarımı, yatırım tercihinin yönlendirilmesi ve benzeri işlemler ile ilgili olarak şirketin çağrı merkezini veya İnternet sitesini kullanarak yaptığı tüm işlemler dahil olmak üzere verdiği talimatlar şirket tarafından en az beş yıl süreyle saklanır.

Fon paylarına ilişkin tedbirler

MADDE 26 – (1) Katılımcının sistemde bulunduğu ay sayısı ile haciz, rehin veya iflas tarihinde geçerli brüt asgari ücret tutarının çarpımına karşılık gelen birikim tutarının üzerindeki tutar nafaka borcu alacaklılarının hakkı saklı kalmak kaydıyla haczedilebilir, rehnedilebilir ve iflas masasına dahil edilebilir. Emekliliğe hak kazanan katılımcının bireysel emeklilik hesabındaki birikimi ile yaptırdığı yıllık gelir sigortası çerçevesinde kendisine maaş bağlanması veya programlı geri ödeme çerçevesinde düzenli ödeme yapılması halinde, bu şekildeki ödemelerin aylık ödemeye isabet eden miktarının aylık brüt asgari ücret tutarının üzerinde kalan kısmı nafaka borcu alacaklılarının hakkı saklı kalmak kaydıyla haczedilebilir, rehnedilebilir, iflas masasına dahil edilebilir.

(2) Katılımcı olan borçlunun aynı şirkette veya farklı şirketlerde birden çok bireysel emeklilik hesabı olması halinde, haczedilemeyecek tutar, tüm hesaplardaki toplam tutar üzerinden hesaplanır.

(3) Haciz bildiriminin yapılması üzerine şirket katılımcının mevcut birikimi üzerinden ve bu maddede belirtilen hükümlere göre hesaplanan haczedilemeyecek kısım düşüldükten sonra bakiyeyi, alacağa karşılık gelen kısmına kadar olmak üzere, derhal öder.

(4) Birinci ve üçüncü fıkra uyarınca yapılan işlemler şirketçe emeklilik gözetim merkezine bildirilir. Emeklilik gözetim merkezi, bildirilen işlemleri katılımcı bazında kaydeder.

(5) İşveren grup emeklilik sözleşmesine bağlı olarak açılan bireysel emeklilik hesaplarına uygulanacak hacizlerde, emeklilik sözleşmesine hak kazanma süresi koşulunun konulmuş olması halinde, hak kazanma süresi sonunda katılımcının hak kazandığı birikim tutarı bu hesaplama dahil edilir.

(6) Bu maddede geçen hacze ilişkin hükümler rehin, iflas ve ihtiyati haciz durumunda da kıyasen uygulanır. Haciz uygulamasında, alacaklar ve üçüncü şahıslar elinde haczedilen mallara dair 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

(7) Devlet katkısı ve getirileri haczedilemez, rehnedilemez, iflas masasına dâhil edilemez.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 27 – (1) 9/4/2008 tarihli ve 26842 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce yürürlüğe girmiş olan emeklilik sözleşmeleri ve emeklilik planları için herhangi bir değişikliğe gerek olmaksızın bu Yönetmelik hükümleri uygulanır. Şirketler, mevcut emeklilik planlarında uygulayacakları değişiklikleri 1/1/2013 tarihine kadar Müsteşarlığa ve emeklilik gözetim merkezine bildirmek ve planları 31/12/2013 tarihine kadar emeklilik gözetim merkezi nezdinde işletilen elektronik plan tanımlama (e-plan) sisteminde kayıt altına almak zorundadır.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce yürürlüğe girmiş olan emeklilik sözleşmelerinde yer alan giriş aidatına ilişkin hükümler, taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça, sözleşme sona erene kadar geçerliliğini korur.

(3) Ödemeye ara verilmesi durumunda yapılacak ek yönetim gider kesintisine ilişkin hükümler, bu

Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce yürürlüğe girmiş emeklilik sözleşmelerine de uygulanabilir. Ancak, uygulama başlatılmadan önce katılımcılar bu konuda şirket tarafından bilgilendirilir.

(4) Bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce yürürlüğe giren sözleşmeler için, 12 nci maddede düzenlenen aktarım öncesi şirkette geçirilmesi gereken asgari süre bir yıl olarak uygulanır.

(5) Bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce işveren grup emeklilik sözleşmesine dahil olmuş katılımcılar için, bu tarihten önce geçerli mevzuata göre belirlenmiş olan hak kazanma süreleri ve oranları uygulanmaya devam edilir.

Yürürlük

MADDE 28 – (1) Bu Yönetmeliğin 22 nci maddesinin ikinci fıkrası 1/1/2014 tarihinde, diğer hükümleri 1/1/2013 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 29 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.